आर्थिक वर्ष – २०७४/०७५

को

वार्षिक प्रगति विवरण

कुसुदेवु जनस्वास्थ्य अभियान नेपाल
पकनाजोल, काठमाण्डौ
फोन नं. ०१-४३८९६४९
ईमेलः kushudebu2005@yahoo.com
वेबसाइटः www.kushudebu.org.np

१ परिचय

१.१ भूमिका

देशको भौगोलिक विकटता तथा अस्पष्ट नीति निर्माणको कानुनले विकासको निर्माणमा कछुवाको गतिले ग्रामीण तथा विकट क्षेत्रमा यातायात लगायत विभिन्न सेवाको सहज पहुँच नभएको साथै सामाजिक कुरीति, धार्मिक अन्ध विश्वासबाट र गरिवीले पिरोलिई रहेको ग्रामीण समुदायमा बसोबास गर्ने नागरिकहरु अझै पनि सरल र सहज ढंगबाट स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्न सकिरहेका छैनन् । भौगोलिक विकटता तथा रोजगारीको अवसर प्रसस्त नभएका कारणले आफनो पेट पालनको लागि न्यून पारीश्रमिकमा कडा परिश्रम गर्नु, गरिबी तथा अशिक्षा र बाटोघाटोको सहज पहुँच नभएकोले सामानहरुको भाउँ महुँगोको कारण सरसफाई गर्ने सामाग्रीहरु किन्न नपाउनु र सरसफाई समबन्धी चेतना नहुनु, स्वास्थ्य संस्थाहरु धेरै टाढा हुनु जस्ता कारणले हिमाली र पहाडी भेगमा बसोबास गर्ने नागरिकहरुले स्वास्थ्य जस्तो अधिकार बाट वञ्चित हुनु दुर्भाग्य नै मानिनु पर्छ । अशिÔf, गरिबी आदिका कारणले ग्रामीण समुदायका नागरिकहरुलाई स्वस्थ जीवनयापन गर्न कठीनाई परिरहेको छ ।

विश्वमा नागरिक स्वास्थ्यको अवस्थालाई नियाल्दा विकसित देशको तुलनामा विकासोन्मुख देशको अवस्था धेरै नाजुक रहेको पाईन्छ । किनभने विकसित देशमा आर्थिक विकास र वृद्धिको पाटो, विधिको शासन, मानव अधिकारको कार्यान्वयन पÔ राम्रो रहेको छ । नेपालमा पनि विधमान समस्या र देशको बदलिदो परिस्थीति तथा संघिय, प्रादेशिक र स्थानीय सरकारमा स्पष्ट नीति नियम र तालमेलको कमी साथै लागु गर्ने प्रकियामा ढिलासुस्ती लगायत विभिन्न समस्याहरुले गर्दा स्वास्थ्य स्थिती सुदृढ देखिएको छैन ।

यिनै कुराहरुलाई हृदयंगम गर्दै कुसुदेवु जनस्वास्थ्य अभियान नेपालले सोलुखुम्बु जिल्ला स्थित सोलु दूधकुण्ड नगरपालिका वडा नं. २ मा बेनी सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्र मार्फत विगत धेरै वर्षदेखि निरन्तर रुपमा सेवा पुऱ्याउँदै आएकोछ । स्वास्थ्य सेवा केन्द्रले त्यस भेगका बासिन्दालाई सहुलियत रुपमा ओ. पी. डी., ईमरजेन्सी, ल्याव सेवा, एक्सरे सेवा लगायत विभिन्न किसिमका स्वास्थ्य सेवा पुयाउनुको साथै बालबालिका, बृद्ध-बृद्धाहरुमा निःशूल्क स्वास्थ्य सेवा पुऱ्याउँदै आएको छ । आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा हाल सम्म कुसुदेवु जनस्वास्थ्य अभियान नेपालले गरेको क्रियाकलापहरुलाई समेटी यो प्रतिवेदन तयार पारिएको छ ।

१.२ उद्देश्यः

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा संस्थाले हाल सम्म हासिल गरेको प्रगति सरोकारवाला निकायलाई जानकारी गराउने यो प्रतिवेदनको उद्देश्य रहेको छ ।

१.३ कार्यक्रमको औचित्य

स्वास्थ्य नै मानिसको अमूल्य धन हो । स्वस्थ मानिसले समाज र देशको लागि ठूलो योगदान पुऱ्याउने भएकोले देशको सम्मपूर्ण नागरिक स्वस्थ हुनु जरुरी छ । स्वास्थ्य बिना स्वस्थ, सभ्य र समृद्ध समाजको परिकल्पना समेत गर्न सकिंदैन । ब्यक्तिगत सरसफाईमा जोड दिनुको साथै घर वरिपरि लगायत आफनो गाउँको सरसफाईमा जोड दिनु अति आवश्यक छ । सरसफाई समबन्धी विभिन्न चेतनामूलक कार्यकमहरु सञ्चालन गरी रोग लाग्नबाट ब्यक्तिलाई सचेत गराउन सकिन्छ । तापनि ग्रामीण समुदायमा कडा परिश्रम बिना जीवन निर्वाह हुन नसक्ने हुँदा धेरै गह्रौं सामान बोक्दा

र उचाल्दा ग्रामीण समुदायमा हाडजोर्नीको समस्या, महिलाहरुमा आङ खस्ने लगायत विभिन्न समस्या एकदमै देखापरिहेको अवस्था छ । गरिव, अशिक्षा र चेतनामा कमी भएको कारणले ग्रामीण समुदायमा विभिन्न रोगहरुबाट जनताहरु पिडित भएका छन् । परम्परागत रुढीवादी सोचाईले गाउँघरमा अझै पनि डाक्टरबाट गरिने उपचारलाई धामी झाँक्रीबाट गराई रहेका छन् । आर्थिक, सामाजिक, भौतिक समस्याबाट रोग लागेका व्यक्तिहरुले उपचार पनि नपाई रहेको अवस्था छ । यिनै सामाजिक, आर्थिक, भौगोलिक कारणले विभिन्न रोगको शिकार बन्न पुगेकाहरु आज राम्रो र दÔ चिकित्सा सेवा पाई नरहेको अवस्थालाई सरल, सुलभ र सहज ढंगबाट स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरी व्यक्ति, समाज र राष्ट<लाई सभ्य समुन्नत बनाउन सकिन्छ ।

१.४ लाभान्वितहरुको संख्याः

यस संस्थाबाट आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा लाभान्वित हुनेहरुको संख्या निम्नानुसार रहेको छ ।

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	लाभान्वित संख्या
१	विभिन्न रोगहरुको उचित निदान र सहुलियत दरमा औषधी वितरण गर्दै आएको	३५००
२	बगैंचा निर्माण	२ पटक
३	सरसफाई कार्यक्रम	२ पटक
४	बृद्धबृद्धाको लागि निशुल्क स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमः	१२ पटक
५	घरदैलो कार्यक्रम	२ पटक
६	स्वास्थ्य शिÔf k|bfg	१३० जना
७	निशुल्क दन्त स्वास्थ्य शिविर	१ पटक
८	निशुल्क स्वास्थ्य शिविर	१ पटक
९	दातृ संस्थाबाट भ्रमण तथा अनुगमण र मूल्यांन	१ पटक
१०	बजेट स्वीकृत्ती	१ पटक
११	गरिव विरामीहरुलाई सहयोग	१ पटक
१२	मेडिकल उपकरण/मेशिनको व्यवस्था	१ पटक
१३	मर्मत सम्भार	१ पटक
१४	Ôdtf clej[l$ tflnd	१ पटक

२ सञ्चालित क्रियाकलापहरु

२.१ उपचार सेवा :

बेनी सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्रबाट यस वर्ष पुरुष ७१३ र महिला ७१२ गरी जम्मा १४२५ जना विरामीहरु लाभान्वित भएका छन् । उपचारका कममा आ. व. २०७४/२०७५ मा हाल सम्मको रेकर्ड अनुसार देखिएका प्रमुख दश रोगहरु यस प्रकार रहेको पाईयो ।

1. APD=Acid Peptic Disorder(Gastritis)
2. Tonsillitis
3. HTN= Hypertension
4. Common Cold

5. Arthritis
6. Scabies
7. Conjunctivitis
8. Headache
9. URTI=Upper Respiratory Tract Infection
10. Diarrhea

२.२ बगैंचा निर्माणः

स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा कार्यरत संस्थाका कर्मचारीहरुले सरकारी कर्मचारीहरुसंग समन्वय गरेर स्वास्थ्य सेवा केन्द्र र स्टाफ क्वाटर वरिपरिको वातावरण स्वच्छ, सफा र हराभरा बनाउन बगैंचा निर्माणको काम सम्पन्न गरेको थियो । सो बगैचा निर्माण कार्यले स्वास्थ्य सेवा केन्द्र र स्टाफ क्वाटारको सौन्दर्य बढनुका साथै पाहुनाको अतिथि सत्कार तथा पुजापाठमा फुलहरुलाई प्रयोग गरी सदुपयोग गरेकोछ ।

२.३ सरसफाई कार्यक्रमः

स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारीहरुले फुङमुचे विद्यालयका विद्यार्थीहरुको सहयोगमा फुङमुचे विधालय देखि स्वास्थ्य सेवा केन्द्र सम्मको बाटोको सरसफाईको कामहरु गरेका थियो । सो कार्यबाट स्थानीय बासिन्दा र विधार्थीहरुमा आफनो गाउ‍ टोल सफा राख्नु पर्छ साथै बाटोघाटोमा फोहर जथाभावी फाल्नु हुदैन् भन्ने भावना जागरुत भएको थियो ।

२.४ बृद्धबृद्धाको लागि निशुल्क स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमः

सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका वडा नं. २ को कार्यालयसँग सहकार्य गरेर त्यस वडामा बस्ने ७० बर्ष भन्दा माथिको बृद्धबृद्धाको विभिन्न रोगको निदान गर्न उद्धेशय अनुरुप प्रत्येक महिनाको एकपल्ट घर घरमा पुगेर निशुल्क चेक जाँच, औषधि वितरण तथा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्दै आएको छ । जसबाट ८५ जना बृद्धबृद्धा लाभान्वित हुदै आएको छ भन्ने समाज सेवामा टेवा पुगेको छ ।

२.५ घरदैलो कार्यक्रमः

विभिन्न रोग लाग्नबाट सचेत गराउन स्थानीय बासिन्दाहरुको घरघरमा पुगेर जनचेतना जगाउनुको साथै मात्तृ शिÔ' सम्बन्धी पोषण कार्यक्रम र घरबाट स्वास्थ्य सेवा केन्द्र आउन असमर्थ विरामीहरुको उपचारमा सहयोग पुयाउनको लागि विभिन्न समय समयमा घरदैलो कार्यक्रम गरेका थियो ।

२.६ स्वास्थ शिÔा प्रदानः

संस्थाले श्री जुनबेशीं मा. विद्यालयमा अध्ययनरत कक्षा ५ -१० का छात्राहरुलाई सरसफाई तथा महिलाहरुले भोग्नु परेका समस्याहरु सम्बन्धी स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गरेको थियो भने त्यही विद्यालयमा अध्ययनरत कक्षा ६ र कक्षा ८ - १० विधार्थीहरुलाई सर्ने र नसर्ने रोग सम्बन्धी स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गरेका थियो । साथै फुङमुचे विद्यालयमा कक्षा ५ - ८ मा अध्ययनरत ६० जना विधार्थीहरुलाई विभिन्न रोग सम्बन्धी स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गरेको थियो । स्वास्थ्य शिÔाको माध्यबाट विधार्थीहरुमा चेतना फल्याई विधार्थीहरुबाट आफनो घर र समुदायमा चेतना सजिलैसँग प्रवाह हुनाले समाजको सवैमा स्वस्थ्य जिवन विताउन मदत्त पुगने भएकोले सोही अनुसार संस्थाले स्थानीय विद्यालयहरुमा स्वास्थ्य शिÔाको कार्यक्रम संचालन गरिएको थियो ।

२.७ निःशुल्क दन्त स्वास्थ्य शिविर

दुर्गम र ग्रामीण स्तरमा यातायात लगायत अन्य सुविधाको सहज पहुँच नभएकाले निशुल्क दन्त स्वास्थ्य शिविरको लागि स्थानीय स्तरबाट माग आएकोले मिति 19th October, 2017 देखि 3th November, 2017 सम्म अष्ट्रेलियन दन्त चिकित्सक Dr. John Graham Niven र नेपाली चिकित्सक Dr. Jangbu Sherpa को सहयोगमा १६ दिनको निशुल्क दन्त स्वास्थ्य शिविर समपन्न गरियो । सो शिविरमा जुनबेशीं, तुम्बुक, भकान्जे, बेनी, पाङकर्मा, फुङमुचे र सेलो गुम्बाका भिक्षु भिक्षुणीहरु तथा जुनबेशी विद्यालयका विधार्थीहरु लगायत टाढा टाढाका गाउँबाट मानिसहरुले सेवा लिएका थियो । सो शिविरबाट सेवाग्रहीहरुले विभिन्न सेवा प्राप्त गरेका थियो ।

Dental Camp (19th October, 2017 to 3rd November, 2017)

- Patients: 431
- Fillings: 284
- Fissure Seals: 76
- Scaling/Perio: 54
- Misc. Treatment*: 22
- Extractions: 80
- No Treatment**: 137

* Includes Root canal and x-rays
** Includes a few nuns who refused treatment offered.

२.८ निःशुल्क स्वास्थ्य शिविरः

संस्थाले दुर्गम र ग्रामीण स्तरका मानिसहरुलाई निशुल्क स्वास्थ्य सेवा पुयाइ रोग पहिचान तथा निदान गर्ने उदेश्यले मिति 29th October, 2017 देखि 31st October, 2017 सम्म नेपाली चिकित्सकहरुको सहयोगमा ३ दिनको निशुल्क स्वास्थ्य शिविरको संचालन गरेका थियो । उक्त शिविरमा सामान्य चिकित्सा, हाड जोर्नी, स्त्री तथा प्रस्तुती, बाल बच्चा सम्बन्धी रोग र मुटु सम्बन्धी रोगका विरमीहरुलाई चेक जाँच, औषधि वितरण, एक्सरे सेवा लगायत विभिन्न सेवा प्रदान गरेका थियो । सो शिविरमा वरिपरिको गाउँ लगायत टाढा टाढाको गाउबाट ६/७ घण्टाको बाटो हिडेर उपचार गराउन आएका थियो । शिविरमा विभिन्न ठाउँबाट आएका ३०० जनाले सेवा प्राप्त गरेका थियो ।

२.९ दातृ संस्थाबाट भ्रमण तथा अनुगमण र मूल्यांनः

संस्थालाई निरन्तर रुपमा विगत ३ बर्षदेखि सहयोग पुयाउदै आएको Norwegian Junbesi Group (NJG) का सदस्यहरुबाट संस्थाद्धारा संचालित स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको भ्रमण तथा अनुगमन र मूल्यांकन कार्य भएको थियो । त्यस ग्रुपबाट संस्थाको कर्मचारीहरुलाई निर्देशन, परीक्षण तथा विभिन्न किसिमका सुझाव प्राप्त भएको थियो । संस्थालाई अगामी दिनमा कसरी अगाडी बढाउने भनेर गाउँका बासिन्दासंग र कार्य समितिको सदस्यहरुसंग छलफल हुनुका साथै सुझावहरु प्राप्त भएका थियो जसले संस्थालाई अगाडी बढाउन सहयोग पुगेकोछ ।

२.१० बजेट स्वीकृतीः

संस्थालाई निरन्तर रुपमा कानुनी प्रकियाबाट संचालन गर्न सरकारी नियम अनुसार संस्थाको कार्यक्रम समाज कल्याण परीषदबाट स्वीकृत्ति गराउनु पर्ने प्रावधान अनुसार संस्थाले Wilderness in Nepal(Australia), Friends of Junbesi(Australia), Norwegian Junbesi Group(Norway) को आर्थिक सहयोग रकम रु. ७३,६४,००० प्राप्त गर्ने गरी मिति 1st January, 2018 देखि 31st December, 2019 सम्मको कार्यकम समाज कल्याण परीषदबाट स्वीकृती गराएको छ ।

२.११ गरिव विरामीहरुलाई सहयोगः

आर्थिक तथा सामाजिक अवस्था कमजोर, असहाय, गरिव तथा दयनिय अवस्थाको विरामीहरुलाई उपचारमा सहयोग गरी जिउ धनको रक्षा गर्न समाज र देशको सेवामा सहयोग पुयाउनको लागि संस्थाले यस बर्ष पनि विभिन्न किसिमका विरामीहरुको उपचारमा आर्थिक तथा विभिन्न किसिमका सहयोग पुयाएको छ भन्ने आर्थिक स्थित कमजोर भएका दुधकुण्ड न. पा. वडा नं. २ मा बस्ने तथा संस्थाको कर्मचारीको रुपमा स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा कार्यरत कार्यालय सहयोगी डा डोमा शेर्पाको कोखबाट पहिलो बच्चाको रुपमा जन्म लिएको शिक्षुको उपचार लागि केहि रकम कार्य समितिको निर्णय अनुसार शिक्षुको उपचारमा सहयोग पुऱ्याएको थियो ।

२.१२ मेडिकल उपकरण/मेशिनको ब्यवस्थाः

प्रविधिको युगमा नयाँ नयाँ अविस्कार तथा मेशिनको प्रयोगले काम गर्न सहज, सजिलो, छिटो र त्रुटीपूर्ण बनाउने भएकोले, संस्थाले स्वास्थ्य सेवा केन्द्रबाट अझ बढी भन्दा बढी सेवा सरल र सहज तरिकाले प्रदान गर्नको लागि नयाँ प्रविधिको ई. सी. जी. मेशिन, अटोस्कोप, पेरी लाईट, पल्स अक्सिमिटर, स्ट्रेचर लगायत विभिन्न आधुनिक उपकरण/मेशिनको ब्यबस्था गरी विरामीको उपचारको लागि थप सहयोग पुयाएकोछ ।

२.१३ मर्मत सम्भार तथा रंगरोगनः

संस्थाले स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको प्राङ्गण घेरिएको ढुंगाको घेरालाई मर्मत तथा पुन निर्माणको काम सम्पन्न गरेका थियो भने स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवनको बाहिर भागको विग्रेको तथा कुहेको काठको वारदली हटाएर सिमेन्टी र फलामो रड लगाएर पक्की वारदलीको निर्माण तथा रंग रोगनको काम सम्पन्न गरेका थियो ।

२.१४ Ôमता अभिवृद्धि तालिमः

संस्थाको काम सरल, छिटो, छरितो र ब्यवस्थित रुपमा गर्नका लागि साथै विरामीहरुलाई मैत्रीपूर्ण सेवा प्रदान गर्न आधुनिक युगमा विभिन्न ज्ञान र सीपको आवश्यकत्ता महसुस गर्दै संस्थागत विकासको लागि स्वास्थ्य सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुको लागि नेपाली चिकित्सहरु र विदेशी चित्सिकहरुको सहयोगमा तालिमको ब्यवस्था मिलाएको थियो । साथै संस्थाको सहयोगी निकाय/ब्यत्तिहरुबाट अभिमूखीकरण तालिम तथा अन्तरक्रिया गर्नुको साथै सरकारी निकायसंग समन्वय गरेर कर्मचारीहरुको लागि विभिन्न तालिम र अन्तरक्रियाको ब्यस्था मिलाएको थियो ।

३ प्राप्ति, सुझाव र निष्कर्ष

३.१ प्राप्ति

देशको विकास, जनताको सुख, शान्ति र समृद्धिमा टेवा पुयाउन र देशको नागरिकको मौलिक अधिकारको रुपमा रहेका स्वास्थ्य सेवामा सहयोग पुयाउने उदेशय अनुरुप कुसुदेवु जनस्वास्थ्य अभियान नेपालले आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरी विकट ग्रामीण समुदायमा बसोबास गर्ने ३५०० जना भन्दा बढी नागरिकहरु लाभान्वित तुल्याएका छन् । आर्थिक अवस्था कमजोर भएका ब्यक्ति, वृद्धवृद्धा, दलित, बालबालिका लगायत फरक Ôमता भएका ब्यक्तिहरु प्रत्यÔ रुपमा यो संस्थाबाट लाभान्वित भएका छन् । विगतमा रोगलाई लुकाएर बस्ने बालबालिकाहरु र महिलाहरुमा जनचेतना आएर खुलेर निर्धक साथ आफनो रोगको उपचार गराएर सेवा पाएका छन् । स्वस्थ जीवन नभएमा समृद्ध र सभ्य समाजको परिकल्पना गर्न नसकिने हुँदा ब्यक्तिको स्वास्थ्य सेवामा यसले प्रभावकारी भूमिका निर्वाह गरेको छ । प्राकृतिक विपतमा परेका समुदायले स्वास्थ्य सेवा लगायत अन्य सेवा सुविधा पाएका छन् । यो गरिब परिवारको लागि ठूलो राहत हो भने संस्थाको ला।य प्राप्तिको एक साधन पनि हो ।

३.२ सुझाव

सरकारी प्रकिया कागजी, झण्झटिलो, अस्पष्ट नीति नियम र लामो भएको हुँदा सरकारी प्रक्रिया डिजिटल, प्रविधियुक्त, स्पष्ट, छोटो र सलिलो हुने भए राम्रो हुने थियो जसले गर्दा संस्थाले जनतालाई विभिन्न किसिमका सेवा अझ सजिलो, सहज, धेरै भन्दा धेरै पुऱ्याउन सकिन्थ्यो ।

३.३ निष्कर्ष

नेपालको संविधान २०७२ ले स्वास्थ सेवालाई मौलिक हकका रुपमा ब्यवस्था गरेको भएता पनि देशमा भएका विधमान समस्याले गर्दा देशको विकट तथा ग्रामीण भेगमा अझ पनि यसको कार्यान्वयन हुन विभिन्न चुनौति देखिएको छ । आर्थिक अवस्था कमजोर भएका ब्यक्ति, दुर्गम स्थानमा बसोबास गर्ने जनताहरु, सामाजिक हिसाबले पछाडि परेका र पारिएका दलित, आदिवासी जनजाती महिला/एकल महिला, ज्येष्ठ नागरिक र सेवा नपाईरहेको ब्यक्तिहरुलाई विभिन्न प्रकारका रोगहरु लाग्दा उपचार नपाईरहेको अवस्थामा यो संस्थाले यिनीहरुलाई समेटेको छ । स्वस्थ ब्यक्ति भएमा मात्र स्वस्थ समाज हुन्छ अनि मात्र सभ्य, समृद्ध समाजको परिकल्पना गर्न सकिने यथार्थलाई मनन गरी यस संस्थाबाट कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएको छ । समाज सेवा गर्ने र सामाजिक प्राणीको रुपमा सशक्त रुपमा स्थापित गर्न चाहने वैदेशिक चिकित्सकहरु सेवा गर्नकै लागि दुर्गम गाऊँमा आएका, चिकित्सक तथा नर्सहरु, कुसुदेवु जनस्वास्थ्य अभियान नेपालका कार्य समितिका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु, स्थानीय समितिका पदाधिकारीहरु, पत्रकार, स्थानीय मिडियाहरु, जुनवेशीवासीहरुबाट यो महान् र पवित्र कार्य भएको देखिन्छ । धन्यवाद तिं पवित्र हातहरुलाई जसले दीनदुखीहरुको सेवा गरि रहेका छन् ।

अनुसूची -१

कुसुदेवु जनस्वास्थ्य अभियान नेपालले सञ्चालन गरेका कार्यक्रमहरुको फोटोहरु :

स्वास्थ्य सेवा केन्द्रका कर्मचारीहरुले स्थानीय विद्यालयका विधार्थीहरुसंग समन्बय गरेर सरसफाइको कार्यक्रम गर्दै

स्वास्थ्य सेवा केन्द्रका कर्मचारीहरुले स्थानीय विद्यालयका विधार्थीहरुलाई स्वास्थ्य सेवा समबन्धी शिक्षा प्रदान गर्दै

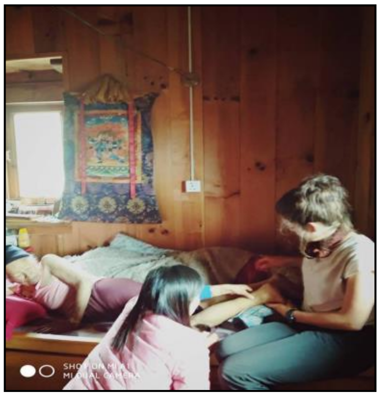

स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा आउन असमर्थ विरामीहरुलाई संस्थाका कर्मचारीहरुले घरमा गएर सेवा प्रदान गर्दै

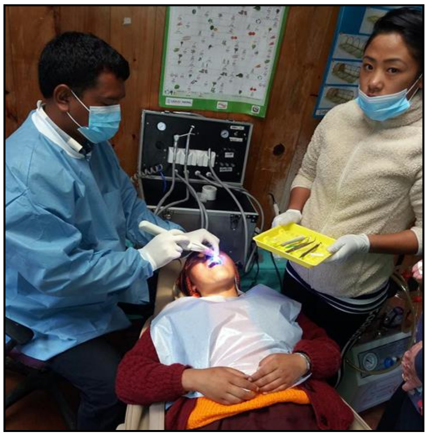

निःशुल्क दन्त शिविरमा दाँतको उपचार गराउँदै सेवाग्राहीहरु

स्वास्थ्य सेवा केन्द्र

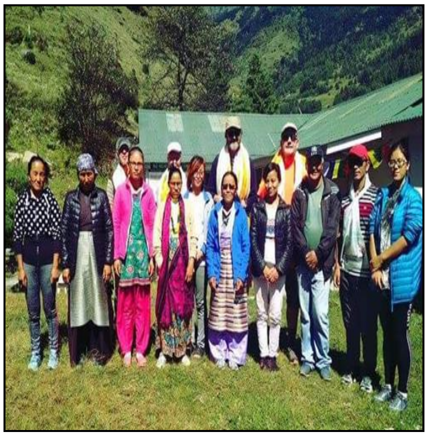

दातृ संस्थाद्धारा स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा भ्रमण, अवलोकन र निरक्षण गरेको

शिक्षुको पोषण तथा स्याहार सम्बन्धी कार्यकममा सहभागी भएको महिलाहरु

संस्थाद्धारा संचालित निशुल्क स्वास्थ्य शिविरमा सेवाग्राहीहरुले उपचार गराउदै